

Esoterische Kring 1967-1968

Nummer 7 – 12 maart 1968

GODEN EN DEMONEN

Vanavond wil ik eens met u gaan spreken over goden en demonen. Dat lijkt een titel, die eigenlijk eerder thuishoort in de een of andere lezing over de mythologie van vreemde volkeren, maar wij hebben zelf te maken met goden en demonen.

Let wel, ik ontken niet dat er entiteiten bestaan, die – van ons standpunt uit beschouwd – lichtend of duister zijn, entiteiten, die voor ons een dreiging van vernietiging of een belofte van vervulling met zich brengen. Maar deze entiteiten zijn slechts zeer zelden reëel te ervaren.

Wanneer wij de zaak heel simpel stellen, kunnen wij beweren: De mens denkt associatief. Al datgene, wat hij beleefd en ervaren heeft in zijn totaliteit, gebruikt hij als referentiewaarde voor zijn ervaring. Elke prikkel, ontvangen uit de buitenwereld, wordt niet rechtlijnig (en dus objectief), maar associatief (dus met aanvullingen en interpretaties) in het ik verwerkt.

Op het ogenblik dat ik een prikkel onderga, die voor mij persoonlijk lichtend, goed en aangenaam is (onverschillig wat de wereld daarvan denkt), zal ik dus niet alleen harmonisch zijn (het vorige onderwerp zal u waarschijnlijk daaraan herinneren), maar ik zal ook al datgene, wat in mij aan voorstelling van goed aanwezig is, mede op de voorgrond schuiven.

Wanneer ik dingen doe, die voor mijzelf en volgens mijn bewustzijn onjuist zijn, word ik geconfronteerd met alle duistere associaties, met alle angsten. Het ik kent zijn werkelijke angsten natuurlijk wel, maar zal de omschrijving daarvan bewust achterwege laten.

Indien nu via handelingen in magie b.v. of esoterisch streven de associatie "duister" wordt gewekt, zal zij de gestalte aannemen van die angst, die in de mens het sterkst en het meest verborgen is. Indien men het goede nastreeft – esoterisch of magisch – en wij vinden dus de juiste associatiewaarde weer, dan komt zij tot uiting als het meest lichtende, het meest krachtgevende, het meest sterkende, wat wij ons weer associatief kunnen voorstellen. Ik geloof dat dit op zichzelf duidelijk genoeg is en geen verdere toelichting behoeft.

Indien ik nu te maken krijg met mijzelf en ik wil mijzelf niet helemaal erkennen (iets wat de meeste mensen en ook sommige geesten eigen is), zal ik alle verschijnselen van kwaad (dus mijn eigen associatie) beschouwen als iets, wat van buiten mij komt. De duivel draag ik in mij, omdat het mijn disharmonische ervaring is, uitgebeeld in het karakter van mijn grootste angst.

Mijn goden zijn eveneens mijn associaties met het goede, uitgebeeld in de geïdealiseerde vorm van mijn heimelijkste verlangens, mijn grootste bewondering.

Dan zijn goden en demonen dus niet zonder meer krachten, waaraan wij onderworpen zijn. Het zijn krachten, die wij moeten kunnen overwinnen en die wij in zekere zin kunnen richten en gebruiken. De machteloosheid van de mens tegenover het Hogere komt voor een groot gedeelte voort uit zijn onvermogen om de beelden te regeren, die hij zelf daaraan verbindt.

In de esoterie kennen wij het zelfonderzoek, waarbij wij op een gegeven ogenblik de meest duistere gestalte van het ik erkennen. Zolang wij kunnen beseffen, dat het deel is van het ik, kan het ons niet deren. Op het ogenblik dat wij daaraan eigenschappen toekennen, die wij niet bezitten, wanneer wij het zien als een kracht die van buitenaf op ons inwerkt, kan het ons wél deren en zijn wij kwetsbaar.

Voor de Godheid geldt precies hetzelfde. Wanneer wij deze God erkennen als deel van ons eigen wezen, kan Hij ons eigenlijk niet verder stimuleren. Wij kunnen dus niet boven onze redelijke verwachtingen uitkomen. Op het ogenblik dat wij de God buiten ons zien als een kracht, die op ons inwerkt, zullen wij echter – gestimuleerd door dit schijnbaar buiten ons bestaande – komen tot een maximale prestatie, die boven ons eigen voorstellingsvermogen ligt.

In de oude inwijdingen was heel veel hierop gebaseerd; en ik geloof ook, dat in de magische praktijk zeer veel daarop gebaseerd is. De mensen, die bij bepaalde negerstammen b.v. heilige dieren uitbeelden, kiezen daarvoor – vreemd genoeg – dieren, die gevreesd worden: de luipaard, de alligator, enz. Bij bepaalde andere sekten zien wij, dat het gevreesde overwonnen en verzwolgen moet worden. In beide gevallen spreekt men – vanuit het westen gezien – van iets onredelijks.

Maar wanneer ik één ben met het meest demonische dat ik mij kan voorstellen, dan leef ik mijzelf uit. Ik geef mijn slechte zijde dus de volledige gelegenheid zich te openbaren; en ik kan de schuld (het gevoel van onjuistheid) afschuiven op de invloed, die ik buiten mij veronderstel.

Wanneer ik het kwade overwin, zoals bij bepaalde sekten van slangeneters, dan zal ik door het afbijten van de kop van een levende slang b.v. (en bij voorkeur een giftige slang) bewijzen, dat ik sterker ben dan het kwaad en ik voel mij dan ook tegenover het kwade onaantastbaar worden.

Beide zijn zeer primitieve begrippen, primitieve ritens ook; maar beide houden in een benadering van de negatieve figuur in de mens. In het ene geval associatie; in het tweede geval overwinning door het symbool te overwinnen.

Ga ik vandaaruit verder, dan moet ik wel concluderen, dat hier – althans psychologisch gezien en ook geestelijk volgens mij – dingen gebeuren van veel grotere reikwijdte, dan alleen uit de praktijk kan worden afgeleid.

Een mens, die het kwaad overwonnen meent te hebben, zal b.v. menen, dat het kwaad hem dus in geen enkele vorm meer kan benaderen. Wij krijgen te maken met een grote onredelijkheid. Is in die onredelijkheid de mens volledig overtuigd, dan zien wij dat hij zichzelf verwondingen toebrengt, die anders fataal zouden zijn, zonder dat zij in wezen fataal zijn. Maar is hij ook nog maar één ogenblik bang voor het boze, dan wordt hij het slachtoffer van hetgeen hij zelf eigenlijk als mogelijkheid nastreeft.

Hieruit kunt u esoterisch de volgende conclusie trekken: Wanneer ik het kwade in mijzelf wil erkennen, moet ik voortdurend wéten dat het deel van mijzelf is, mijn eigen verantwoordelijkheid, voortkomend uit mijn eigen denken en mijn eigen beelden. Ik moet er zeker van zijn, dat ik dit kwade evengoed bemeesteren kan wanneer ik het afzonderlijk beschouw, als wanneer ik het in het normale leven dus als een invloed onderga. Op het ogenblik dat de esotericus dit vergeet en dit kwade in zijn wezen als een werkelijkheid hanteert of beschouwt, wordt hij er het slachtoffer van.

Wat betreft het goede moeten wij dus ook meteen maar de gevolgtrekking plaatsen. De esotericus, die in zichzelf het goede erkent als deel van zijn eigen wezen zonder meer, kan daar weinig mee doen. Hij kan daaruit slechts zijn eigen mogelijkheid bepalen. Elke mogelijkheid, die esoterisch wordt bepaald, moet redelijk worden uitgedrukt. En redelijk betekent ook associatief ... dus vertaald.

Dan kunnen wij concluderen dat degene, die het goede ziet als een deel van zichzelf zonder meer, door dit te zien alleen zich berooft van de mogelijkheid door hogere krachten a.h.w. geholpen en geïnspireerd te worden.

Stelt de esotericus, dat deze krachten van licht en goed buiten zijn wezen bestaan en hem beïnvloeden, dan is hij hen onderdanig. Er is geen sprake van een vrije bewustwording, maar van een gehoorzaam zijn aan wat in feite de eigen associaties zijn. Hier valt het element redelijkheid eveneens weg; maar daarnaast ook een ander criterium, nl. het aanvaardbare. (Het aanvaardbare behoeft niet altijd redelijk te zijn.)

De enig juiste benadering van het lichtende en het goede is dus uit te gaan van het standpunt: het zijn mijn eigenschappen, het is deel van mijn wezen en vormt in mij de uitdrukking van een meer omvattende kracht. Deze uitdrukking zal gelden voor alles wat ik ben in licht én duister; voor het goed wat ik erken en het kwaad wat ik erken. Beschouw ik mijzelf geheel als een uitdrukking van of een verlengstuk van de Godheid, dan behoud ik nl. enerzijds mijn eigen besluitvaardigheid, mijn eigen evenwichtigheid, terwijl ik anderzijds de mogelijkheid heb in het erkennen van het licht de hogere kracht op een niet meer rationele manier te aanvaarden en te verwerken.

Kunt u dit begrijpen, dan zijn de volgende stappen eigenlijk nog eenvoudiger en zult u die

ongetwijfeld zonder meer kunnen volgen.

De mens, die in zich is gekomen tot de erkenning dat goed en kwaad voor zijn eigen wezen bestaan doordat hij in zijn geheel een verlengstuk is van het Oneindige, zal – doordat hij aan goed en kwaad in zich geen aparte figuur of gestalte meer verleent – in feite leven tot het maximum van zijn mogelijkheden; en hij zal dit maximum uitdrukken op een associatieve wijze, krachtens zijn emotie, krachtens zijn intuïtie. Dus niet krachtens zijn verstand.

En dat is weer een heel moeilijk punt, dat begrijp ik wel. Maar wanneer u denkt aan de wetenschap, aan de mensen van de wetenschap, dan zult u heel vaak zien, dat zij bij duizend mogelijke benaderingen van een probleem "intuïtief" zegt men dan of "door een gelukkig toeval" de juiste weg kiezen. Dat zij in een hele reeks van redelijke beredeneringen a.h.w. inspiratief aanvoelen waar de hiaat schuilt; en dat zij op grond daarvan tot een vernieuwing komen.

Anders gezegd: Terwijl het wetenschappelijk denken een systeem is, kan het slechts voortbouwen op datgene wat is. Intuïtie en inspiratie – een vorige maal is u dat ook al duidelijk gemaakt – kunnen waarden geven, die niet binnen het geheel besloten liggen, maar die wel met de middelen van het geheel kunnen worden uitgedrukt.

Wanneer dat geldt voor de wetenschap, dan moet dat gelden voor elke mens en voor elke vorm van leven. En dan zitten we hier eigenlijk midden in de magie.

Al datgene wat ik ken en alle associaties in mij bewust bestaande (dat is heel grof geschat ongeveer $\frac{1}{3}$ van het totaal) is voor mij slechts de bepaling van middelen, nimmer zonder meer van de weg. De weg moet ik intuïtief bepalen. En op grond van mijn erkenning: Ik ben deel van het Hogere. Ik druk een waarheid uit voor mijn eigen verantwoordelijkheid, in het evenwicht van mijn eigen persoonlijkheid, via mijn daad, via mijn erkenning, via mijn denken.

Ik bepaal dus mijn richting niet verstandelijk. Maar zodra ik haar bepaald heb, kan ik haar met de mij ter beschikking staande associaties, plus kennis die dus ook in de associaties een rol meespeelt, een voor mij aanvaardbare vorm geven (rationalisatie) en daarnaast dus ook een procedure ontwerpen, die beantwoordt aan hetgeen voor mij verstandelijk mogelijk is.

Ik geloof dat u tot zover geen moeilijkheden zult hebben. Maar nu wordt het moeilijker.

Op het ogenblik dat ik mij volledig heb gewijd (in een volledige overgave dus) aan dit vervullen van een taak, die niet redelijk behoeft te worden erkend of omschreven, is datgene wat ik tot stand breng, niet alleen meer zaak van mijzelf. Ik heb mijn eigen verantwoordelijkheid, ik moet werken met mijn eigen middelen. Maar op het ogenblik dat ik tekort schiet in de werkelijke taak (niet in de gestelde taak maar in de werkelijke taak), krijg ik een aanvulling van bovenaf. Het andere spreekt in of door mij.

Dit kan soms de vorm krijgen van een inspiratie, maar soms van een onverklaarbare beweging, een plotselinge ommekeer in denken of streven, ja, zelfs in het nemen van een plotseling besluit, dat eigenlijk niet valt binnen het kader van het normale.

Wat gebeurt er nl.? Doordat ik het hogere aanvaard als leidsnoer van mijn leven, ben ik niet alleen voortdurend intuïtief aan het zoeken naar het juiste doel (in feite mijn juiste placering in de maatschappij, in de schepping), maar ik ga bovendien al datgene van de in mij bestaande bewustzijnswaarden, die normalerwijze niet worden gebruikt, liëren met dit doel.

Dit doel is emotioneel, vraagt dus geen verstandelijke verklaring en kan dan ook zonder rationele werking onmiddellijk uit het totaal van mijn bewustzijn beelden en waarden te voorschijn brengen. Het brein van de mens werkt dan als een computer, waarin buiten het onbewuste ook wel degelijk de geest en zelfs zielekracht mede een rol spelen. Wij zien het eindresultaat, wij zien niet meer de procedure.

En daar ik op deze manier werk met mijn gehele wezen, zal ik ingeschakeld zijn in alle wereld, in alle sfeer, waarin ik ook maar enigszins bewust zou kunnen bestaan. De wereld van mogelijkheden wordt langs deze weg voor mij uitgedrukt binnen het kader van mijn beleefde werkelijkheid.

Misschien is deze laatste zin voor u wat duister. Laat me het verduidelijken.

De werkelijkheid, waarin u leeft, is dus één mogelijkheid uit vele. Laten we zeggen (als een

spelletje): In deze wereld sterft meneer Jansen. Maar meneer Jansen had ook nog kunnen blijven leven. Er is dus een andere mogelijkheid: de mogelijkheid die zou bestaan, wanneer meneer Jansen een actieve factor was geworden in plaats van een "in memoriam".

Dit klinkt misschien allemaal vreemd voor u, wanneer ik dat zeg. Maar die mogelijkheid houdt dus ook waarden in, conclusies, denkbeelden, maar ook actiemogelijkheden, die in déze werkelijkheid redelijk niet meer denkbaar zijn, want meneer Jansen is er niet. Maar wanneer ik ben aangesloten a.h.w. op de oneindigheid, dan zal voor mij die andere mogelijkheid een rol gaan spelen. Want ik ben mij – zij het meestal op hoger niveau – van die andere mogelijkheid bewust en ook van de consequenties daarin. Ik kan nu in mijn eigen wereld gaan optreden – zonder het precies te beseffen – als vervanger van de factor Jansen. En ik kan daardoor dus dingen realiseren, die eigenlijk niet meer denkbaar zouden moeten zijn.

Wanneer ik mogelijkheden – en dus alle keuzemogelijkheden, ook degene die ik niet kan beheersen in mijn eigen wereld – kan introduceren (via mijn bewustzijn dus) in een berekening van hetgeen nu bereikbaar is, blijkt dat de bereikbare punten van denken, bewustzijn, leven en uiting aanmerkelijk meer omvatten dan verstandelijk ooit beredeneerd kan worden.

Deze uitbreiding van mogelijkheden betekent voor mij een vrij worden van wat je kunt noemen: de menselijke beperktheid. Ik ben nog beperkt in mijn lichamelijke uitdrukkingsmogelijkheid, in mijn mogelijkheid tot formeren van denkbeelden zelfs (redelijke denkbeelden); maar ik ben dus niet meer beperkt door een wereld, die mij a.h.w. met de neus op de feiten wil drukken. Want de feiten zijn variabele factoren.

In de magie gaat men juist uit van dit erkennen van variabele factoren. Laat mij een voorbeeld geven.

Ik heb wederom meneer Jansen. Meneer Jansen is doodziek. Hij is niet meer te redden. Maar wanneer een bepaald chemicus niet gestorven zou zijn, dan zou de verdere ontwikkeling van zijn theorie een formule tot stand hebben gebracht, waardoor een medicament denkbaar wordt. Meneer Jansen is dus niet in feite hopeloos; hij is alleen hopeloos, gezien de huidige omstandigheden.

Nu bestaat in deze wereld die kennis niet. Maar wat wel bestaat is mijn mogelijkheid om – zonder dat ik dat verstandelijk helemaal kan beredeneren – die formule te componeren.

En dat kan dan de vorm aannemen van een geneesmiddel, een natuurgeneesmiddel misschien, of wat anders. Het kan ook de vorm aannemen van een bepaald beroep op krachten, op psychische krachten, levenskrachten. In dat geval heb ik dus het onmogelijke mogelijk gemaakt, doordat ik een factor, die in mijn eigen wereld niet bestaat maar die elders in het Goddelijke dus wel bestaat, in mijn eigen wereld tijdelijk te introduceren.

Dan komen wij vanzelf aan de beperking, want u begrijpt dat dit niet onbeperkt mogelijk is. De beperking is in de eerste plaats mijn vermogen om datgene, wat ik besef, verstandelijk om te zetten. Het is misschien niet nodig dat ik precies de formule begrijp, maar ik moet haar dan toch kunnen vertalen in bestanddelen; of dat nu kruiden zijn, of dat het misschien een bepaalde geestelijke discipline is, of wat anders. Waar ik de mogelijkheid tot vertaling niet bezit, ben ik machteloos.

Er zijn nu echter methoden om daaraan weer te ontkomen. Men kan nl. een groot gedeelte van de redelijke factoren, die je voor een zelf werkzaam zijn nodig hebt, omzetten in schijnbaar zinloze formules. Dit geldt overigens voor de esoterie net zo goed als voor de magie. Want ook in mijzelf kan ik met schijnbaar zinloze formules soms iets bereiken, wat niet bereikbaar is door het direct gebruik van het denken alleen.

In de magie kennen we dan de magische formules, de magische diagrammen, de verschillende samenstellingen van stoffen, die – bijna krankzinnig aandoende – toch werkzaam zijn zoals in bepaalde amuletten. Kortom, wij zien in die magie eigenlijk heel veel onredelijke dingen, die in menselijke taal hoogstens een symbool kunnen zijn maar nooit een kracht.

En nu het typerende: Omdat de andere mogelijkheid via het symbool aanvaard kan worden, kan zij (voor zover het niet een samenstelling van zuiver materiële aard betreft) via deze formule in de eigen wereld worden gerealiseerd, of via dit symbool.

Hiermee zijn wij eigenlijk gekomen in een wereld, waarin fantasie, waarin een andere

werkelijkheid, ineens dichtbij komen te staan. En ik heb nu opzettelijk allerhand formules zoals meer-dimensionale werelden, etc. vermeden. Ik heb alleen gezegd: Al het denkbaar mogelijke bestaat. Ook wanneer het in mijn eigen wereld door het ontbreken van bepaalde factoren niet mogelijk wordt geacht, kan ik door een beroep te doen op die andere ontwikkeling, die in de schepping vastligt, in mijn eigen schepping dus dingen tot stand brengen, die ik eigenlijk niet eens begrijp, mits ik symbolen gebruik.

U zult zich afvragen, waarom ik dit dan bij zuiver materiële procedures niet kan doen. Theoretisch zou dit mogelijk moeten zijn, theoretisch. Maar in de praktijk kun je moeilijk aan een appel de nodige grein arsenicum en andere stoffen (misschien digitaline en weet ik wat nog meer) toevoegen, die voor de bewuste formule, waarmee meneer Jansen gered zou kunnen worden, onontbeerlijk zijn. Die omzetting vraagt een zodanig grote geestelijke kracht, dat zij zelfs met een beroep op allerhand symbolen en zelfs een beroep op goden niet mogelijk is.

Voor destructieve werkingen geldt precies hetzelfde veer. Ik kan eenvoudig geen destructie tot stand brengen, wanneer daarvoor materiële krachten nodig zijn. Ik kan alleen gebruik maken van al die vernietigende werkingen, waar dus geestelijke kracht een rol bij kan spelen.

Ik kan niet het ijzer van een brug breken. Ik kan misschien wel de kristallisatie van een bepaald deel van een brug tot stand brengen, waardoor dit sneller breekt dan normaal kan worden verwacht. Ik kan niet een mens gif ingeven. Maar ik kan hem misschien een suggestie geven, waardoor hij onder de dominantie van zijn eigen psyche alle symptomen van vergiftiging vertoont en er eventueel ook aan overlijdt.

In de zwarte magie wordt daarvan onnoemlijk veel gebruik gemaakt. En het projecteren van denkbeelden speelt daarbij zoals u weet een grote rol. De procedure van "het zenden van de dood" b.v. – door veel primitieve volkeren gekend – berust in feite $\frac{3}{4}$ op suggestie en projectie.

Wil ik goden werkzaam maken, dan gaat het ongeveer op dezelfde manier. Ik kan – nogmaals – niets stoffelijk tot stand brengen. Maar ik kan alles wat te maken heeft met veldverhoudingen, spanningsverhoudingen, dus kortom alle energieverhoudingen van zenuwkracht af tot spanningen in de lucht toe, wijzigen.

Wanneer de magiër zegt: "Ik breng de goden ertoe om regen te geven", en hij doet dit met een formule, met een gebaar of misschien met een regendans, dan klinkt dat wat ongelooflijk. Maar zo ongelooflijk als het lijkt is het niet, wanneer wij ons realiseren, dat in de lucht altijd stof aanwezig is, en dat een verandering van lading van stof in de lucht alleen reeds voldoende is om een afzetting van waterdamp te vormen. En wanneer waterdamp tot een verdichting komt rond stofpartikels, hebben we een regenwolk. En waar regenwolken zijn is heel vaak de mogelijkheid tot regen eveneens aanwezig.

De energie, die wordt uitgegeven, schept dus niet een regenwolk of trekt ze niet alleen nabij; maar zorgt voor een energetisch focus. Er wordt een brandpunt van energie geschapen, waarin de vorming van waterdamp, de vorming van wolken (dus condensatie van waterdamp in hogere luchtlagen) en eventueel het zich verdichten van de wolk (waardoor de regen dus sneller komt) kan worden waargemaakt.

Magie, zeker. Spelen de goden daarbij een rol? De mensen doen inderdaad een beroep op alle krachten in henzelf; ook op de krachten, die zij niet beseffen en waarin ze niet geloven. Zij kunnen iets dergelijks alleen tot stand brengen, wanneer zij volledig overtuigd zijn van de werking. M.a.w. wanneer zij zich een verlengstuk voelen van een hogere kracht. En daarmee is weer beantwoord aan hetgeen ik zo even eigenlijk reeds als eis voor een dergelijke werking stelde.

U moet zich realiseren dat de beperktheid van de mens, zowel in zijn zoeken naar een innerlijk pad als ook in zijn zoeken naar uiterlijke verschijnselen en werkingen, eigenlijk niet zozeer gebonden is aan formules of zelfs maar aan zijn eigen vermogen om zichzelf te begrijpen; maar dat ze vooral toch wel verbonden is aan het vermogen om de delen van zichzelf te herkennen, te aanvaarden. En een herkenning en een aanvaarding behoeven nog geen kennis in te houden. Zodra ik mijzelf aanvaard zoals ik ben en daarmee een bestemming voor mijzelf erken, die hoger gaat misschien, zal ik in mijzelf bewust worden van al hetgeen met die

bestemming kan samenhangen.

Indien u het voorgaande goed onthoudt of eventueel naleest, zal het u duidelijk zijn dat al hetgeen ik in mijzelf niet aan goed of aan mogelijkheid erken, door mij gezien kan worden als een inwerking van het Hogere op mij. Dit houdt in, dat ik geen kennis behoef te bezitten van het Hogere op zichzelf. Ik moet het slechts aanvaarden, ik moet de verbondenheid aanvaarden.

Wanneer ik die verbondenheid aanvaard, openbaar ik mij dus aan mijzelf. En daar elke aanvaarding van een godheid – dat is ook weer typerend – de mens brengt tot besef van de betrekkelijkheid van die godheid, zal de geprojecteerde godheid steeds groter en meer omvattend zijn; maar dan zal de mens gelijktijdig zijn vóórdien bestaand godsbegrip in zich assimileren, in zich opnemen – hetzij als kennis, hetzij als zelfkennis. Misschien is het nu duidelijker voor u.

Ik wil het niet al te lang maken, maar ik heb toch nog twee punten, die mij van het hart moeten.

Wanneer er geen duivel is behalve de angst, die in mijzelf leeft, wanneer niets mij zo intens kan aantasten en bedreigen als de verborgen angst, die in mijn wezen bestaat, dan heeft het geen zin aan te nemen, dat ik de duivel tevreden kan stellen. Ik kan nooit aan de duivel of aan het kwade voldoende tegemoet komen om er rust mee te krijgen. Want al hetgeen ik doe om het duistere a.h.w. tevreden te stellen, brengt weer een verscherping van de angst en een nadere definitie van de angst, die mij tot de daad heeft gebracht. Een slavernij dus.

Maar wanneer ik het kwade in relatieve zin kan hanteren, dan ga ik beseffen dat ik voor mijzelf een maatstaf heb, die alleen voor mijzelf precies zo zal bestaan. Zolang ik mijn eigen maatstaven niet verloochen en daarbij al hetgeen door mij als kwaad is erkend vermijd, zal ik meester kunnen blijven over de duistere delen van mijn persoonlijkheid.

En daarnaast natuurlijk – en dat is het tweede punt – het is eenvoudig genoeg je voor te stellen dat je macht hebt. Maar zodra het begrip van macht of vermogen, goddelijke kracht b.v. in zich een denkbeeld brengt, dat behoort tot de kwade kant van mijn wezen, de door mij eigenlijk verworpen of met angstbeelden geassocieerde delen van mijn wezen, zal ik hierdoor mijzelf een verwezenlijking onmogelijk maken. Ik zal een voorbeeld geven:

Wanneer ik zeg: Ik ben arm. Armoede is verwerpelijk. Nu grijp ik naar de goddelijke kracht om mij rijk te maken. En ik weet in mijzelf, dat anderen hierdoor armer zullen moeten worden – dat kan niet anders – dan zal ik dus gelijktijdig de vervulling van mijn wens als diefstal, als een onrecht ervaren. En hierdoor komt die z.g. kwade kant van mijn bestaan in het spel. De angst, die zo wordt gewekt – ook al komt ze op bewust niveau zelden geheel tot uiting – belet de uitvoering van al hetgeen nodig is om die rijkdom te vergaren.

Dan kunt u het met mij eens zijn, dat het voor ons zeer belangrijk is de goden en demonen van onze eigen persoonlijkheid te leren kennen. Niet omdat ze zo belangrijk zijn of eeuwig, of dat ze waarden zijn van het Oneindige, maar omdat zij de voorstellingen en de beelden zijn, waarmede wij moeten werken.

Wanneer ik weet waar ergens voor mij die gesloten kast is, waarin de verschrikking schuilt die ik niet aandurf, dan kan ik zorgen, dat ik er niet aan voorbij behoef te gaan en dat ik er zeker niet in behoef door te dringen.

Wanneer ik weet waar de deur is, die opent naar een zonnige voormiddag in mijn wezen, dan kan ik altijd de sterkte en de vreugde en het licht van de lente binnenhalen, zelfs wanneer het verder in mijn leven nacht is.

Daarom behoef ik niet precies te omschrijven wat het kwade is of wat het goede is. Ik behoef mijn goden en demonen geen gestalte te geven en geen namen. Ik moet ze erkennen als wezen.

En wanneer ik dit heb gedaan, dan heb ik de twee belangrijke factoren voor mijn geestelijke bewustwording zowel als voor mijn – zullen we zeggen – psychische en occulte bereiking gedefinieerd. Ni. datgene, wat mij altijd in gevaar brengt en tot slaaf maakt. En datgene, waaraan ik kracht kan ontnemen en wat mij vrij maakt.

Door te zorgen dat ik het kwade in mij – datgene wat ik zelf veroordeel (let wel, en niet wat

een ander kwaad noemt) – kan vermijden en daardoor de associatie daarmee, zal elke kracht van goed die ik mij voorstel volledig geactiveerd worden en hierdoor mijn eigen vermogens in stoffelijke zowel als in geestelijke zin aanmerkelijk vergroten.

De zelfkennis, die door deze wijze van leven ontstaat, brengt met zich dat de aanvaarding van hogere werelden en hogere waarden steeds gemakkelijker wordt. En wie het hogere gemakkelijker aanvaardt – dat is toch duidelijk – leeft in feite bewuster, kan het kosmische beter in zich verwerken en zal minder gelimiteerd worden door zijn beperkt vermogen tot associëren, door de beperkingen van een dogmatische kennis, die voor hem tot middel zijn geworden. En die daardoor als formuleringmogelijkheid een grote rol spelen, maar in zijn werkelijke leven eigenlijk alleen maar zijns werktuig om eigen eeuwigheid uit te drukken.

Na de pauze zult u een gastspreker ontmoeten, die naar ik hoop op andere wijze uw aandacht zal weten te boeien. Hij is een belangwekkende persoonlijkheid. Voor zover mij bekend is zijn laatste incarnatie geweest van 1458 tot 1478, dus betrekkelijk kort. Hij werd nl. bij het begin van alchemistische proeven gedood. Hij heeft zich sedertdien een zeer uitgebreid weten vergaard. Hij behoort tot de hogere kring van de z.g. Broeders van het Kruis en is één van de associatieve leden van de z.g. Orde van de Gouden Ster. Ik meen dus wel dat hij belangrijk genoeg is om uw aandacht waard te zijn. En dat zijn wijze van uitdrukken en de beelden door hem gebruikt voor u misschien even wat vreemd zullen zijn maar daarna toch wel zeer attractief, is eveneens mijn overtuiging.

DE GASTSPREKER

Wanneer ik een uitnodiging krijg om te spreken, lijkt het mij altijd erg belangrijk om van tevoren te groeperen wat je wilt zeggen. Ik heb dat getracht te doen en ik zou u daarom het volgende willen voorleggen.

Leven bestaat uit twee dingen. Het eerste is de kracht van het bestaan; het tweede is het bewustzijn, waardoor die kracht wordt gericht. Daar het bewustzijn van het bestaan de kracht richt, wordt de waarde van de kracht altijd door het bewustzijn bepaald.

Wanneer ik werk – onverschillig waarmee, onverschillig waar, onverschillig hoe – kan ik dit slechts doen door iets van mijzelf te projecteren in hetgeen, waarmee ik werk. Dit geldt evengoed voor iemand, die een kast maakt als voor iemand, die een formule berekent. In beide gevallen moeten zij iets van zichzelf fixeren en dus iets van hun eigen levenskracht vastleggen in hetgeen zij voortbrengen. Zonder dit blijft het levenloos en heeft het geen waarde.

Wanneer ik probeer om met u te spreken, dan kan ik dat nooit doen door alleen maar mijzelf te blijven. Ik kan dit slechts doen door te trachten een deel van de kracht, die ik ben – en niet alleen van het bewustzijn – in uw richting te projecteren. Ik werk dus a.h.w. in en met u en kan alleen door mijzelf te geven in de arbeid een resultaat krijgen, dat hoger is dan de waarde van het aanwezige.

Wanneer ik verschillende elementen samenbreng, b.v. de verschillende sulfers met mercurium, dan kan ik daarmee vele vreemde, tegenwoordig in de chemie bekende, resultaten tot stand brengen. Maar die resultaten zijn zuiver materieel. De resultaten dank ik aan het feit, dat ik warmte toevoeg, dat ik eventueel distilleer, dus de dampen weer afkoel.

Zodra ik nu mijn eigen levenskracht, dus de kracht die ik ben, richt op dat geheel waarmee ik werk, breng ik een nieuwe factor in het spel. In de theorie van de alchemie kan de mens, die zijn eigen kracht weet uit te storten in datgene waarmee hij werkt, daardoor de waarde ervan veranderen.

Typerend is hierbij, dat in vele alchemistische werken bovendien gerekend wordt met twee krachten, nl. enerzijds met het kruis of dubbelkruis, dat staat voor de scheppende drie-eenheid; terwijl men aan de andere kant vaak werkt met het inverté kruis of ook wel de gehoornde driehoek, die staat voor Baphomet.

Tussen licht en duister is mijn leven bepaald. Mijn bewustzijn kan deze beide in hun uiterste vorm nooit overschrijden. Of mijn kracht dit wel of niet kan is voor mij niet van belang. Ik kan mijn kracht nl. alleen daar gebruiken, waar ik bewustzijn heb. Zonder dit is ze niet gericht. En het richten van mijn kracht is het enige middel, waardoor ik een resultaat kan bereiken, waardoor ik dus mijzelf kan uitdrukken in de schepping.

Het lijkt mij goed hier al te veel zuiver alchemistische formuleringen maar te vermijden. Ze zouden voor u verwarrend kunnen zijn. Maar laat mij proberen het in de meest eenvoudige termen weer te geven.

Wat ik denk, leg ik in al hetgeen waarmee ik werk. Ik bepaal de waarde van alles waarmee ik werk door mijn denken ... voor mij. Wanneer in mijn denken mogelijkheden bestaan, die in de materie schijnbaar niet aanwezig zijn, zal – mits mijn kracht sterk genoeg is gericht – die eigenschap dus in de materie vast te leggen zijn.

Al deze theorieën over transformatie, sublimatie, al deze theorieën over het maken van het levende goud, het vloeibare goud, het levenselixer, de steen der wijzen, berusten in feite hierop.

Er zijn heel wat bijgelovigheden over die dingen in omloop geweest en ze zijn dat misschien nu nog. Maar hier ging het om de vraag: Kan een mens, die in zijn denken méér mogelijkheden kan overwegen en zich voorstellen dan materieel zonder meer bekend zijn of bestaan, deze eigenschappen in de materie overbrengen? En het antwoord is, dat dit inderdaad mogelijk is.

Maar om een steen der wijzen te maken heeft men rekening te houden met heel veel factoren. Je maakt niet alleen een materie, die van lood goud maakt; dat is kinderspel. Ja maakt iets, waarin het leven zelf aanwezig is. En dit leven, dat de kosmos omvat, kan dan altijd weer invloeden wekken in elk menselijk bewustzijn.

Wanneer iemand u een verhaal vertelt – in mijn dagen was dat nog wel eens gebruikelijk – kan hij u daarmee in een stemming brengen van lente, terwijl het buiten regent. En wanneer u dan opkijkt en de regen ziet, bent u verbaasd. U hebt in een andere wereld geleefd.

Maar u zult nu de koude feller voelen, u zult die regen scherper ondergaan. De tegenstelling tussen hetgeen, de verhalen u als waarheid heeft opgedrongen en de werkelijkheid, waarmee u wordt geconfronteerd, maakt dus die werkelijkheid intenser. Je kunt daar in die werkelijkheid dan dingen zien – maar ook ondergaan – die eigenlijk normaal aan je wezen voorbijgaan, die niet tot je bewustzijn doordringen.

Zoals u weet is de alchemie ook esoterisch en dus niet alleen exoterisch. Ze bestaat uit een filosofie, die in een werken met bepaalde elementen (althans krachten, die men toen elementen noemde) op aarde a.h.w. proefondervindelijk werd uitgeprobeerd.

Datgene wat men stelt t.a.v. een steen der wijzen, een elixer vite, kan misschien vergeleken worden met het verhaal van de verteller. Het gaat hier niet in de eerste plaats om een feitelijke materie. Het gaat hier om een kracht, die van de materie uitgaat. Het gaat om een geloof, dat aan die materie wordt gehecht. Er ontstaat een suggestie, waardoor de mens de tegenstellingen veel scherper registreert dan normaal en op die tegenstellingen dus ook veel scherper zal reageren.

Hier hebt u de ondergrond van de praktische alchemie, maar ook gelijktijdig de ondergrond van alle geestelijk werken en alle pogingen om – als ik het zo mag uitdrukken – de occulte theorie enigszins in de praktijk om te zetten.

Wat zijn de grote moeilijkheden, die men daarbij altijd weer ondergaat?

Ik kan occultisme alleen zover bedrijven, als ik in staat ben:

1. De werkelijkheid van dit occultisme aan te nemen.
2. De gehele kracht van mijn leven, mijn wil, mijn gehele wezen dus, te leggen in mijn occulte uiting.
3. Mijn occulte uiting zodanig te kiezen, dat de tegenstellingen daardoor scherper kenbaar worden voor anderen. En dat is een heel moeilijk punt, want elke mens is anders.

Wanneer je gaat kijken in de werkplaats van een alchemist, zul je ontdekken dat ieder van hen wel werkt met dezelfde middelen, maar dat elk ze anders opstelt. Je zult zien, dat ieder andere opvattingen heeft omtrent de wijze, waarop de grondstoffen moeten worden behandeld en

bewaard. Je zult zien, dat elk voor zich andere theorieën heeft over hetgeen hij tot stand brengt. En toch streven zij hetzelfde na. Maar zij kunnen dit alleen doen in overeenstemming met hun eigen wezen en hun eigen voorstellingsvermogen.

Wanneer u spreekt over de esoterie, wat – zoals men mij vertelt – in deze kring, nogal eens het geval is, moet u heel goed begrijpen, dat uw esoterie niets anders is dan het bepalen van uw bewustzijn van uw wereld; datgene dus, waarmee u die levenskracht kunt richten en projecteren.

Er wordt veel gesproken over de magie. De magie is de tegenstelling, waarvan ik anderen bewust kan maken door het richten van mijn kracht. En verder niets.

De middelen, waaraan bijzonder veel waarde wordt gehecht, zijn eigenlijk alleen bestemd voor de leerlingen. Een leerling heeft methoden nodig. Vandaar dat er in de alchemie een methodiek werd opgebouwd, waardoor elke beginner via de astrologie, via de kennis van de elementen en via bepaalde stellingen, kon komen tot een eigen begripswereld. Maar wanneer die begripswereld bereikt was, was het experiment niet meer aan grenzen gebonden. De opleiding wel, het experiment zelf niet. Omdat men wel degelijk beseftte, dat een ieder in zijn experiment moet uitgaan van zijn eigen waarde en zijn eigen kracht.

Nu kan ik mij voorstellen dat er onder u zijn, die zeggen: "Ik wil experimenteren. Ik wil niet alleen mijn begripswereld beter leren kennen, maar ik wil ook met de kracht van mijn leven werken." En dan is de eerste vraag, die men onmiddellijk stelt: Maar op welke manier en met welke middelen?

Hier is een heel duidelijk antwoord op te geven en dat is heel eenvoudig: de middelen, die u eigen zijn. U moet nooit werken met de middelen van een ander, maar met uw eigen middelen.

Bestaan er beperkingen voor die middelen?

Het antwoord is duidelijk: Zolang ik ze binnen mijn levenskracht harmonisch kan maken, dus a.h.w. kan smelten, versmelten en dan extraheren, dus de essentie ervan voor mijzelf afzonderen, zijn alle middelen geoorloofd, geen enkele uitgezonderd.

Slechts daar, waar het middel dat ik gebruik voor mij geen uitdrukking meer is van mijn wereld, mijn bewustzijn, is het verkeerd. En dan is het resultaat ook onverwacht, zoals menige alchemist tot zijn leedwezen heeft moeten ervaren.

Men zegt, dat de smeltkroes explodeert op het ogenblik, dat de samenstelling onjuist is. De samenstelling is in feite het innerlijk evenwicht, in de filosofie althans.

Wat kan ik met die middelen doen? Ook dit is begrijpelijk als vraag. En het antwoord is wederom eenvoudig:

Ik kan met die middelen alles doen, mits het valt binnen mijn voorstellingsvermogen; mits het ligt buiten mijzelf (in mijzelf breng ik alleen een illusie tot stand); en mits ik het – dus eenmaal klaar, eenmaal afgewerkt – ook buiten mij wil laten bestaan als een zelfstandige waarde.

Wanneer ik een steen der wijzen wil maken, die alleen voor mij werkt, kan ik hem niet maken. Maar wanneer ik een samenstel wil maken van de elementen, de sulfers en wat er verder bij behoort, dat buiten mij een bepaalde kracht en werking bezit en voor iedereen bruikbaar is, dan gaat het wel.

Wanneer ik een levenselixer wil maken, dat alleen voor mij geschikt is, is het eerder dodelijk. Maak ik er een, dat voor de wereld geschikt is, dan zal het ook voor mij werken.

Dus ik kan in feite alles doen, mits ik het mij kan voorstellen. En voorstellen, mijne vrienden, betekent – in de termen althans waarin ik het heb leren gebruiken – expliciet voorstellen. Niet een vaag begrip. Het betekent een gedetailleerd beeld.

Voorstellen betekent niet alleen maar een droom. Het betekent een droom, die zo scherp geformuleerd en concreet is, dat je hem in de werkelijkheid zou kunnen zien en zou kunnen plaatsen. Zonder dat is er geen resultaat.

De grote geestelijke waarde die u zoekt heet God, het grote Geheim, het Licht. Dit geheim is in alle dingen gelijkelijk aanwezig. Maar voor mij zal het alleen daar bruikbaar zijn, waar ik het

erken. Wie wil werken met de hoogste waarde, moet die waarde overal vinden.

Wie alleen in zichzelf zoekt naar God, zal Hem niet vinden, omdat de wereld hem dit belet. Hij, die in de wereld zoekt naar zijn God en in zichzelf naar die God verlangt, vindt zijn God. Om de doodeenvoudige reden, dat hij wederom het beeld van zijn werken buiten zich heeft gebracht. Het werkstuk ligt buiten je, nooit in je.

Wanneer u zoekt naar harmonie, moet u begrijpen dat harmonie nimmer een standvastige waarde is. Je kunt niet zeggen: Dit recept is harmonische en dat recept is disharmonisch. Je kunt alleen zeggen: Gezien mijn instelling is dit recept harmonisch en dat niet harmonisch. Ik bepaal vanuit mijzelf en voor mijzelf in al mijn werken harmonie en disharmonie. Dit betekent dus ook, dat ik de beheerstheid en de onbeheerste resultaten van mijn werken zelf in de hand heb.

Maar als mens vergeet men heel vaak, dat men mens is. Een groot nadeel van velen, die werken in de wetenschap, is wel dat zij willen vergeten mens te zijn. Wanneer ik waken moet bij mijn vuur, dan kan ik dit alleen doen, wanneer ik mij zodanig heb gevoed en voorbereid, dat ik gedurende de tijd, die noodzakelijk is voor het proces, inderdaad wakend daar aanwezig kan zijn. Ik ben dan mens.

U bent mens. Dat wil zeggen: Uw menselijke mogelijkheden, uw menselijke waarden, de manier waarop u denkt, waarop u leeft, uw lichamelijke behoeften, uw maatschappelijke behoeften en erkenningen tezamen, zijn noodzakelijk om een werk voor te bereiden.

Wanneer ik hier tot u kom, kan ik dit niet doen op een wijze, die niet past bij mijn wezen. Ik kan mij niet zonder meer aan u aanpassen. Maar ik kan wel trachten mijn eigen kracht zodanig op u te richten, dat wij ondanks de verschillen tijdelijk harmonisch zijn.

Dit alles zal menigeeen – zeker van iemand, die dan als gastspreker door uw Orde wordt aangekondigd – een klein beetje teleurstellend voorkomen. U zoudt meer en u zoudt iets anders van mij willen weten. Laat mij u daarom een paar dingen vertellen uit mijn eigen ervaringen, uit mijn laatste ervaring op aarde.

Ik werd betrekkelijk jong leerling van een Siciliaan, die zich uitgaf voor alchimist. Hij had zelf kennelijk van een Griek geleerd. Wij hebben onder meer Ravenna bezocht, totdat ik meende dat ik zelf in staat was tot experimenteren.

In het begin heb ik daar resultaten mee behaald. Maar in mij was de behoefte groot om mijn meester, die ik zeer bewonderde, te imiteren. Ik ondernam een experiment, waarbij ik niet vanuit mijzelve werkte, maar mijn meester nabootste. Hierdoor schoot ik tekort. De kolf explodeerde, ik werd blind en 1½ jaar daarna ben ik gestorven.

Ik weet hoe gevaarlijk het is een ander te imiteren. Ik weet hoe gevaarlijk het is aan de behoefte van anderen tegemoet te komen op een wijze, die je zelf niet ligt. Ik weet hoe gevaarlijk het is je eigen levens- en begripswaarden te vervalsen. Want dat heb ik toen in feite gedaan.. En het is daarom, dat ik probeer duidelijk te maken wat de grondregels zijn ... voor mij.

Ik wil niet zeggen, dat ze voor u altijd zullen gelden. U hebt uw eigen persoonlijkheid, uw eigen denken, uw eigen streven. Maar wat ik zeg omtrent bewustzijn en het projecteren van levenskracht is ook voor u waar, of u het weet of niet. Datgene, wat ik u probeer duidelijk te maken omtrent esoterisch en magisch streven is waar, als u het kunt inpassen in uw eigen wereld van denken, En dat is een heel belangrijk punt.

Wij maken al te zeer de fout, dat wij ons eigen wezen en eigen denken willen aanpassen aan een ander. Hierdoor falen wij, want wij hebben niet een voldoende begrip om met deze waarde van een ander juist en doelmatig te werken en te reageren. Wij zullen daardoor niet in staat zijn onze kracht juist te richten en juist te doen werken.

Het is gemakkelijk om tot u te zeggen: Wees uzelf en ken uzelf. Maar het is misschien eenvoudiger om te zeggen: Mens, werk altijd uit je eigen begripswereld. Leringen van een ander kan je niet gebruiken zonder ze je eerst eigen gemaakt te hebben. De waarde van hetgeen een ander je geeft aan weten, aan kennis, aan geloof, aan inzicht, aan occulte beleving misschien, wordt pas werkelijkheid wanneer ze door jou zelf en persoonlijk wordt verwerkt. Wanneer ze deel is geworden van jouw begripswereld en daarvan niet meer gescheiden kan worden.

Al te veel zijn wij geneigd om losse begrippen, ja, zelfs woorden waarvan wij de betekenis niet begrijpen, in de naam van de magie, in de naam van de esoterie, of van een sacramentele of rituele handeling, deel van ons begrip te maken, terwijl wij er zelf geen evenwichtigheid aan kunnen geven, doordat wij er niets tegenover kunnen stellen. Het is werken mét jezelf. En dat betekent: Alleen werken met datgene, wat je kunt opnemen.

Misschien begrijpt u niet veel van wat ik zeg, al doe ik mijn uiterste best. Maar wat u ervan begrijpt, dat moet u in uzelf verwerken tot iets, wat evenwichtig is. Dan pas heeft het betekenis.

Heel veel dingen zijn vaag, zijn theorieën. Theorieën, waarin u dan misschien wel wilt geloven, maar die niet iets zijn, waarmee u werkelijk denkt, waarmee u uw wereld wilt benaderen, waarop u uw leven wilt baseren. Leg die terzijde. Ze zijn nutteloos.

Kennisnemen van de dingen kan nooit kwaad, mits je begrijpt dat kennisnemen nog niet betekent: beheersing, kennen, in jezelf hebben, deel maken van jezelf.

Een ieder moet reageren naar zijn wezen, dat heb ik u reeds gezegd. Er zijn net zoveel wegen naar de absolute bereiking als er mensen zijn; of beter gezegd: als er zielen zijn. Er zijn net zoveel wegen tot beheersing en bereiking als er zielen zijn. Ieder van u draagt in zich het totaal van zijn wezen en mogelijkheden. Dat houdt in, dat elke mogelijkheid die in u bestaat – of u haar realiseert of niet – deel is van uw wezen, maar ook van uw bewustzijn. Alles wat deel uitmaakt van uw bewustzijn kan gebruikt worden om de kracht van uw leven te richten. En hierdoor – en dat moet u goed begrijpen – wordt het ondenkbare denkbaar.

Soms op een verkeerde manier. Ik heb mensen gekend, die probeerden homunculi te maken, wat dwaasheid was. Ik heb ook mensen gekend, die trachtten elixers te geven, waardoor het leven snel werd hersteld. Dezen hadden wel resultaat.

Het verschil tussen beiden was, dat de eersten zochten naar het onmogelijke, omdat het bestaan van een homunculus alleen maar een zelfbevestiging kon zijn, niet neer. Het was een prestatie voor het ik, maar niet iets, wat voor de wereld betekenis kon hebben. Daarom moesten zij falen.

Wij leven nl. in een kosmos, in een wereld. Alles, wat in die kosmos bestaat, is met ons verbonden. Wij zijn verbonden met al, wat in die kosmos bestaat. Zodra wij trachten ons uit deze kosmische relatie los te maken door iets a.h.w. alleen voor onszelf te eisen of te zoeken, ontstaat een disharmonie. Er is geen gericht resultaat meer mogelijk. Datgene, wat wij voortbrengen, ontbeert iets. Het heeft geen volmaaktheid, het heeft geen leven.

Dit is het hele raadsel van magie, van esoterie en zelfs van alchemie. Want op welke wijze u ook werkt en denkt, u zult altijd geconfronteerd worden met uw eigen relatie met de kosmos. En die kan nooit worden uitgedrukt in een zuiver persoonlijk verband. Zij kan niet in een persoonlijk belang worden uitgedrukt. Zij kan alleen in een vorm van samenwerking worden uitgedrukt.

Indien u gelooft in hogere krachten, tracht nimmer deze krachten voor u te laten werken. En werk ook nimmer zelf alleen voor deze krachten. Maar werk naar uw beste weten en volgens uw beste begrip met deze krachten samen voor het geheel. U zult tot uw verbazing ontdekken, dat u veel bereikt.

Indien u bepaalde krachten vreest, zo zult u die krachten niet moeten ontlopen. De oude stelregel is: Wanneer het demonische zich openbaart, zie het in het gezicht en erken uzelf in een spiegel van waarheid. Het kwade – zoals wij het noemen – is voor ons, wanneer wij het durven aanschouwen, de mogelijkheid om onszelf beter te kennen en daarmee onze relatie met de kosmos beter te beseffen.

Iemand, die iets terzijde werpt omdat het kwaad is en hij er bang voor is, zal nooit iets bereiken. Maar hij, die het kwade durft beschouwen en dan bewust en zichzelf a.h.w. spiegelend aan dit z.g. kwade of verworpene wil richten op hetgeen harmonisch is met het geheel, die bereikt.

Velen van u hebben jarenlang, misschien een half mensenleven, gezocht. Weinigen onder u hebben iets concreets bereikt.

Dit is geen verwijt, het is een vaststelling. En bedenk wel, dat ik mijn laatste leven ook in een

mislukking heb beëindigd, zodat ik u dit zeker niet zeg uit een standpunt van zelfverheffing.

Maar dat je niet bereikt komt voort uit de angst voor wat je kwaad noemt. Het komt voort uit de behoefte iets exclusief tot je te trekken. Het komt voort uit het denkbeeld, dat andere krachten voor je moeten optreden.

Ik weet waarover de eerste spreker heeft gesproken. Hij heeft dit onderwerp op mijn verzoek aangesneden. Goden en demonen, lichtende delen van het ik en duistere delen van het ik, zijn een weerspiegeling van de kosmos. Wij kunnen met deze krachten soms werken. Maar dat wij deze krachten erkennen en beseffen als deel van onszelf, dat maakt het ons mogelijk onze levenskracht juist te richten. Erkenning en daarmee ook wijsheid is nodig om het grote, het koninklijk majestueuze werk te volbrengen.

Maar dan ook in een begrip van kosmische relatie, zonder een poging om het ik te veranderen of te vervalsen. Maar met een bewust richten van je levenskracht op hetgeen je als doel voor het geheel, als aanvaardbaar, harmonisch, als lichtend doel voor het geheel erkent, vanuit het besef dat je hebt omtrent jezelf.

En voor hen, die een latere vorm hiervan volgen, zou ik dit willen zeggen:

Je kunt voor een tempel geen juiste steen houwten zonder te beseffen dat alle stenen tezamen de tempel maken, maar ook zonder te beseffen wat de tempel is. Je kunt niet tezamen met anderen de volmaakte weerspiegeling van een schepping opbouwen, wanneer je niet bereid bent daarin je eigen plaats in te nemen. En wanneer je ten aanzien van die plaats en die totaliteit niet een eigen gerichtheid, een eigen besef hebt.

De mens heeft de rede, het denken. De rede is het middel, waardoor wij ons erkennen tot uitdrukking brengen. M.a.w. de manier, waarop wij ons instellen en richten. De kracht waarmee wij voortbrengen is niet van het denken. Laat ons dat nooit vergeten.

De alchemist voegt het eeuwige, het lichtende vuur, de magische krachten, die liggen in het witte en het rode poeder, niet zonder meer aan de materie toe. Hij voegt ze toe uit zijn eigen wezen, krachtens zijn besef. Hij is het zelf, die – gebonden in de materie – het miraculum voor anderen mogelijk maakt.

Wie goud wil vinden, moet leren in zich de kracht te wekken, die het andere aanvult tot goud.

Dat is alles, wat ik u vanavond als wijsheid wil bieden. Mogelijk kom ik togen het einde van deze reeks lezingen nog een keer bij u terug.

Moge hetgeen ik gezegd heb, deze verklaring van mijn wezen, mijn denken en mijn geloof, u zodanig bereikt hebben, dat u de voor u belangrijke elementen daarvan in uw eigen bewustzijn als een natuurlijk element kunt opnemen.